

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ2.4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 - 8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μετά το πέρας των μαθημάτων τα μέλη της φοιτητικής κοινότητας θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναγνωρίζουν και να κατανοούν τη θέση της φιλοσοφίας της τεχνολογίας και τις προβληματικές που σχετίζονται με αυτήν, - Γνωρίζουν τις φεμινιστικές προσεγγίσεις που σχετίζονται με τη φιλοσοφία της τεχνολογίας, - Αναγνωρίζουν τα ρεύματα του μεταουμανισμού και τρανσουμανισμού, τις διαφορές τους, - Χρησιμοποιούν τα μεθοδολογικά εργαλεία του μεταουμανισμού και τρανσουμανισμού σε τεχνολογικά ζητήματα, - Κατανοούν τα ηθικά προβλήματα που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη, - Χρησιμοποιούν διάφορες ηθικές θεωρίες για να πραγματευτεί ηθικά ζητήματα

που ανακύπτουν από τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης,
- Σκέφτονται κριτικά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Σύνθεση βιβλιογραφικής εργασίας,
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,

Αυτόνομη εργασία,

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης,

Ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας,

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου,

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε τεχνολογικά θέματα και ζητήματα προσβασιμότητας.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα μαθήματα αναφέρονται σε ειδικά θέματα φιλοσοφία της τεχνολογίας. Θα εξεταστούν κείμενα που αναφέρονται σε κομβικά ζητήματα του χώρου της φιλοσοφίας της τεχνολογίας. Θα γίνει παρουσίαση κειμένων με σκοπό να διαφανεί η προσέγγιση της τεχνολογίας μέσα από τη φεμινιστική κριτική. Θα εξεταστούν κείμενα που προσφέρουν μια εισαγωγή στον μεταουμανισμό και τον τρανσουμανισμό προκειμένου να γίνει κατανοητό πώς αυτά τα ρεύματα σκέψης πραγματεύονται τεχνολογικά ζητήματα και ειδικά τη σχέση ανθρώπου-μηχανής/τεχνολογίας. Τέλος, θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν κείμενα που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη ώστε να δοθεί στα μέλη της φοιτητικής κοινότητας η δυνατότητα να αποκτήσουν εποπτεία των ηθικών και των ευρύτερων φιλοσοφικών ζητημάτων που σχετίζονται με την έννοια της τεχνητής νοημοσύνης και τις εφαρμογές της.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο (η εξ αποστάσεως διδασκαλία είναι δυνατή σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις)
--	---

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Παρουσιάσεις με χρήση PowerPoint και προβολή ηλεκτρονικού περιεχομένου (βίντεο, κλπ.). Παροχή διδακτικού υλικού, ανάρτηση ανακοινώσεων και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας e-learn. Ανάρτηση και διόρθωση εργασιών μέσω της ανωτέρω πλατφόρμας. Επικοινωνία μέσω e-mail.</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="639 483 979 546">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="979 483 1318 546">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="639 546 979 584">Παράδοση μαθήματος</td> <td data-bbox="979 546 1318 584">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 584 979 622">Αυτόνομη μελέτη</td> <td data-bbox="979 584 1318 622">90</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 622 979 696">Προετοιμασία εργασιών και παρουσιάσεων</td> <td data-bbox="979 622 1318 696">130</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 696 979 734"></td> <td data-bbox="979 696 1318 734"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 734 979 772"></td> <td data-bbox="979 734 1318 772"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 772 979 810"></td> <td data-bbox="979 772 1318 810"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 810 979 848"></td> <td data-bbox="979 810 1318 848"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 848 979 887"></td> <td data-bbox="979 848 1318 887"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 887 979 925"></td> <td data-bbox="979 887 1318 925"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 925 979 954">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="979 925 1318 954">259</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Παράδοση μαθήματος	39	Αυτόνομη μελέτη	90	Προετοιμασία εργασιών και παρουσιάσεων	130													Σύνολο Μαθήματος	259
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Παράδοση μαθήματος	39																							
Αυτόνομη μελέτη	90																							
Προετοιμασία εργασιών και παρουσιάσεων	130																							
Σύνολο Μαθήματος	259																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Εργασίες σε κάθε θεματική/άρθρο του μαθήματος και παρουσίαση στην τάξη.</p> <p>Δίνονται οδηγίες στις ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ιδρύματος σχετικά με τον τρόπο και τα κριτήρια αξιολόγησης.</p>																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενα συγγράμματα μαθήματος

Κόκκινος, Χαράλαμπος & Πατηνιώτης, Μανώλης. (επιμ.), *Φιλοσοφία της Τεχνολογίας*, Αθήνα: Ροπή, 2023.

Μαγγίνη, Γκόλφω. (επιμ.) *Φιλοσοφία του Ψηφιακού: μια εισαγωγή*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2024.

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Achterhuis, Hans. *American Philosophy of Technology: The Empirical Turn*. Bloomington: Indiana University Press, 2001.

Borgmann, Albert. *Technology and the Character of Contemporary Life*. Chicago: University of Chicago Press, 1984.

Braidotti, R., Posthuman Critical Theory. In D. Banerji & M. R. Paranjape (Eds.), *Critical Posthumanism and Planetary Futures* (pp. 13–32). Springer India, 2016.
https://doi.org/10.1007/978-81-322-3637-5_2

Canguilhem, Georges, *La connaissance de la vie*, Παρίσι: Vrin, 2015.

Coeckelbergh, Mark. *Introduction to Philosophy of Technology*. New York: Oxford University Press, 2019.

Dusek, Val. *Philosophy of Technology: An Introduction*. Malden, MA; Oxford Blackwell Pub., 2006.

Dusek, Val. *Philosophy of Technology: An Introduction*. Oxford: Wiley-Blackwell, 2006.

Feenberg, Andrew. *Transforming Technology: A Critical Theory Revisited*. Oxford: Oxford University Press, 2002.

Ferrando, F., *Posthumanism, Transhumanism, Antihumanism, Metahumanism, and New Materialisms: Differences and Relations*. 8(2), 2013.

Fukuyama, F., Transhumanism. *Foreign Policy*, 144, 42–43, 2004.

Haraway, Donna, «A Cyborg Manifesto: Science, Technology and Socialist-Feminism in the late Twentieth Century», στο: *Simians, Cyborgs and Women: The Reinvention of Nature*, σσ.149-181, New York: Routledge, 1991.

Hargittai, E., Potential Biases in Big Data: Omitted Voices on Social Media. *Social Science Computer Review* 38, 10–24, 2020.
<https://doi.org/10.1177/0894439318788322>

Harris, Charles E., Michael S. Pritchard, and Michael J. Rabins. *Engineering Ethics: Concepts and Cases*, 4th ed. Belmont, CA: Wadsworth, 2008.

Harris, Charles E., Michael S. Pritchard, and Michael J. Rabins. *Engineering Ethics: Concepts and Cases*, 4th ed. Belmont, CA: Wadsworth, 2008.

Herbrechter, S., *Posthumanism: A Critical Analysis*. A&C Black, 2013.

Ihde, Don. *Technology and the Lifeworld: From Garden to Earth*. Bloomington: Indiana University Press, 1990.

Ihde, Don. *Philosophy of Technology: An Introduction*. New York: Paragon House, 1993.

Mitcham, Carl. *Thinking Through Technology: The Path between Engineering and Philosophy*. Chicago: University of Chicago Press, 1994.

Nayar, P. K., *Posthumanism*. John Wiley & Sons, 2018.

Pasquale, F., *The Black Box Society*. Harvard University Press, 2015.

Price, M., Ball, P., Big Data, Selection Bias, and the Statistical Patterns of Mortality in Conflict. *SAIS Review of International Affairs* 34, 9–20, 2014.
<https://doi.org/10.1353/sais.2014.0010>

Searle, J.R. Minds, brains, and programs. *Behavioral and Brain Sciences* 3, 417–424, 1980. <https://doi.org/10.1017/S0140525X00005756>

Wolfe, C. *What is Posthumanism?* University of Minnesota Press, 2010.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

- Techné: Research in Philosophy and Technology
- Philosophy and Technology
- Technophany – a Journal for Philosophy and Technology
- AI & Society
- AI & Ethics
- Journal of Ethics in Entrepreneurship and Technology
- Ethics and Information Technology
- Journal of Artificial Intelligence and Technology
- NTM International Journal of History and Ethics of Natural Sciences, Technology and Medicine